

SAMMANDRAG AV STADGARNA FÖR VARUBESIKTNING (i kraft från den 1 januari 2015)

Enligt 7 § i stadgarna för varubesiktning ska varubesiktningsmannen ge parterna vid besiktningen för information den del av stadgarna för varubesiktning som gäller varubesiktningen (del A, utan tolkningsanvisningar) dvs. sammandraget av stadgarna. Stadgarna i sin helhet inklusive tolkningsanvisningarna finns på Centralhandelskammarens webbplats, kauppakamari.fi/tavarantarkastus (på finska).

DEL A: VARUBESIKTNING

Kapitel 1. Varubesiktningsmannens ställning

1 § Varubesiktningsmannens uppgifter

Det är varubesiktningsmannen uppgift att som teknisk sakkunnig utföra besiktningar och värderingar av varor, tjänster och arbetsprestationer inom den bransch (s.k. auktoriseringsgrupp) till vilken Centralhandelskammaren har anvisat honom. Uppgiften är personlig. Varubesiktningsmannen ska utföra sina uppgifter på ett opartiskt, obundet, omsorgsfullt och tillförlitligt sätt. Framför allt får han inte ta emot anvisningar eller ingå förbindelser som skulle minska hans opartiskhet eller påverka innehållet i hans utlåtanden eller utnyttja sin ställning eller sitt uppdrag för att uppnå oskälig förmån. Varubesiktningsmannen har i egenskap av besiktningsman inte rätt att verka som skiljeman, konsult eller utföra annat uppdrag där hans opartiskhet, oberoende eller tillförlitlighet kan äventyras.

2 § Varubesiktningsmannens jäv

Varubesiktningsmannen är jävig att utföra en besiktning, om han står i sådant förhållande till ärendet eller till någondera parten att hans tillförlitlighet därigenom kan anses förringad.

3 § Varubesiktningsmannens sekretessplikt

Varubesiktningsmannen har inte rätt att för utomstående yppa vad han erfarit i sin varubesiktningsverksamhet. Varubesiktningsmannen har rätt att ge uppgifter åt parterna vid varubesiktningen bara i den mån informationen rör besiktningen i fråga. Besiktningsmannen har inte rätt att använda information han fått tillgång till i sin besiktningsverksamhet för att skada någon eller för egen eller någon annans fördel.

Kapitel 2. Utförande av varubesiktning

4 § Varubesiktningsuppdrag

Om utförandet av besiktningsuppdrag avtalas mellan uppdragsgivaren och besiktningsmannen. Varubesiktningsmannen ska se till att uppdraget är tillräckligt tydligt för att han ska kunna utföra besiktningen. Besiktningsmannen överenskommer om besiktningstidpunkten med den som beställt besiktningen, i mån av möjlighet med beaktande av tidpunktens lämplighet för alla parter. Ifall en part med fog bestrider den utsedda besiktningsmannens opartiskhet eller tillräckliga sakkännedom, ska besiktningsmannen, före han inleder eller slutför besiktningsuppdraget, för

parterna klargöra sin lämplighet och kompetens för besiktningsuppdraget. Beslutet om att motta uppdraget fattas av varubesiktningsmannen. Ifall uppdragets omfattning eller svårighetsgrad så kräver, kan besiktningsmannen utse en eller flera besiktningsmän eller sakkunniga att utföra besiktningen med honom efter att först ha överenskommit om detta med den som beställt besiktningen. Den sammankallande besiktningsmannen ansvarar för att besiktningen utförs på ett korrekt sätt.

5 § Vägran att utföra besiktning

Besiktningsmannen ska vägra att ta emot besiktningsuppdraget ifall han anser sig vara jävig eller ifall besiktningen gäller en fråga där hans sakkunskap inte räcker till eller om en part till besiktningen med fog bestridit besiktningsmannens opartiskhet eller tillräckliga sakkunskap för besiktningen i fråga. Besiktningsmannen ansvarar själv för konstaterande av sitt jäv. När en person på ansökan godkänns som besiktningsman, blir han skyldig att ta emot besiktningsuppdrag. Besiktningsmannen har dock rätt att vägra att utföra ett besiktningsuppdrag, om det föreligger godtagbara skäl till detta. Besiktningsmannen ska meddela den som beställt besiktningen skälet till vägran.

6 § Meddelande om besiktning

Besiktningsmannen ska meddela de kända parter som ärendet direkt gäller om besiktningstiden och -platsen samt besiktningens innehåll. Om detta inte är möjlig utan oskäligen åtgärder eller utan att besiktningen skjuts upp oskäligen mycket, kan ett undantag göras från regeln. Besiktningsmannen ska ta reda på de parter som har direkt anknytning till besiktningen. Den som beställt besiktningen och besiktningsmannen kan även komma överens om att beställaren sköter meddelandet. Ansvaret ligger dock hos besiktningsmannen. Parterna har rätt att närvara och framföra sina åsikter vid besiktningen samt att ge varubesiktningsmannen skriftligt material som hänför sig till ärendet.

7 § Varubesiktning

Varubesiktningsmannen leder varubesiktningen. Besiktningen ska utföras på ett opartiskt, omsorgsfullt och tillförlitligt sätt samt utan dröjsmål på det sätt som respektive besiktning kräver. Varubesiktningsmannen ska redogöra för varubesiktningsmannens roll som opartisk sakkunnig för parterna innan varubesiktningen inleds samt redogöra för det givna uppdragets omfattning. Varubesiktningsmannen ska tillställa parterna antingen i förväg eller vid varubesiktningen den del av stadgarna för varubesiktning som gäller varubesiktningen (del A, utan tolkningsanvisningar). Besiktningsmannen ska uppvisa Centralhandelskammarens bevis, GVM-kortet, vid varubesiktningen. En sakkunnig som inkallats är i princip skyldig att anmärka om de risker till hälsa och säkerhet som han har upptäckt. Vid behov ska besiktningsmannen ge råd och anvisningar om åtgärder som ska vidtas för att förebygga skada.

8 § Besiktningsmannens rätt till information

Besiktningsmannen ska få all den information och det material han anser sig behöva för att kunna utföra besiktningen. Ifall besiktningsmannen inte får ovannämnda information, har han rätt att vägra utföra eller slutföra besiktningen. Om den information som fattas inte har så väsentlig betydelse att besiktningen inte kan utföras, ska besiktningsmannen anteckna bristen i besiktningsrapporten.

9 § Uppgörande av besiktningsrapport

Varubesiktningsmannen ska uppgöra en besiktningsrapport om besiktningen på en blankettmodell som fastställts av Centralhandelskammaren. Vid utformningen av rapporten ska besiktningsmannen i detalj beakta de krav på besiktningsrapportens innehåll som härleds av blankettens rubriker, och alla faktorer som inverkar på ärendet ska framgå av rapporten. Om värdering önskas gällande reparationskostnaderna för skadad, bristfällig eller felaktig vara, och besiktningsmannen anser att en värdering är möjlig, ska värderingen antecknas i besiktningsrapporten. Besiktningsmannen ska datera och underteckna besiktningsrapporten och förse den med GVM-stämpel.

10 § Tillställande av besiktningsrapport

Exemplar av varubesiktningsrapporten ges åt parterna vid besiktningen, ett exemplar sänds till Centralhandelskammarens varubesiktningsnämnd och ett exemplar bevaras av varubesiktningsmannen. Besiktningsmannen ska utan dröjsmål eller enligt överenskommelse tillställa parterna och Centralhandelskammarens varubesiktningsnämnd varubesiktningsrapporten när besiktningen har slutförts. Besiktningen har slutförts då varubesiktningen är över eller senast då besiktningsmannen efter varubesiktningen mottagit material eller undersökningsresultat som är väsentliga med tanke på besiktningen.

11 § Varubesiktningsarvode

Varubesiktningsmannen har rätt att ta ut ett skäligt arvode av den som beställt besiktningen. Besiktningsmannen ska ge den som beställt besiktningen en specificerad faktura över arvode och kostnader. För att täcka kostnaderna för upprätthållandet av varubesiktningsverksamheten fastställer Centralhandelskammaren en särskild avgift som betalas för varje enskild besiktning (Centralhandelskammarens kostnadsandel), som varubesiktningsmannen tar ut av den som beställt besiktningen och betalar vidare till Centralhandelskammaren.

12 § Bevaring av besiktningsrapporten

Besiktningsmannen ska bevara sitt exemplar av besiktningsrapporten med bilagor i minst tre år efter att de har uppgjorts. Centralhandelskammaren ska bevara erhållna besiktningsrapporter med bilagor i 8 år efter deras datering.

13 § Åtgärder efter besiktningen

Ifall alla parter ger sitt skriftliga samtycke till detta, kan besiktningsmannen efter att ha sammanställt besiktningsrapporten och lämnat den till parterna till exempel fungera som sakkunnig vid reparations- eller motsvarande arbete. Då ska den tidigare varubesiktningsmannen i ärendet meddela parterna att han som sakkunnig inte verkar som varubesiktningsman och att hans verksamhet inte till den här delen faller under stadgarna för varubesiktning. Varubesiktningsnämnden ska tillställas en kopia av parternas skriftliga samtycke.

Kapitel 3. Tillsyn över varubesiktningsmän

14 § Klagomål över varubesiktningar

Varubesiktningsnämnden övervakar varubesiktningsmännens verksamhet enligt sina stadgar såväl på eget initiativ som genom klagomålsförfarandet. Varubesiktningsnämndens expertavdelningar undersöker självständigt skriftliga klagomål riktade mot varubesiktningsmannens verksamhet gällande förfarande som strider mot stadgarna, både till form- och sakinhåll, och fattar beslut om dem. De vars rättigheter berörs av varubesiktningen har rätt att lämna in klagomål. Parterna till klagomålet är klaganden och varubesiktningsmannen.

Klaganden ska lämna in ett skriftligt klagomål till varubesiktningsnämnden. Klagomålet kan vara fritt formulerat men det rekommenderas att klagomålet innehåller:

- klagandens namn och kontaktuppgifter och ett eventuellt ombud,
- namnet på den varubesiktningsman som utfört varubesiktningen och varubesiktningsrapportens nummer,
- en redogörelse över den varubesiktning som är föremål för klagomålet samt det förfarande eller fel som strider mot stadgarna och som skett i samband med besiktningen,
- klagandens kontonummer för eventuell återbetalning av överklagandeavgiften,
- nödvändiga bilagor.

Varubesiktningsnämndens expertavdelning ger den varubesiktningsman som är föremålet för klagomålet tillfälle att bli skriftligen hörd. Vid behov inhämtar eller ber avdelningen sådana tilläggsutredningar av parterna som den anser vara som nödvändiga. Expertavdelningen fattar sitt beslut på basis av de inlämnade skrivelserna. Ifall expertavdelningen konstaterar att varubesiktningsmannen brutit mot stadgarna, ska expertavdelningen ge varubesiktningsmannen en varning eller i lindriga fall en anmärkning. Om överträdelsen har varit allvarlig, ska varubesiktningsmannens godkännande återtas. Om expertavdelningen återtar varubesiktningsmannens godkännande, kan varubesiktningsmannen söka ändring av varubesiktningsnämnden inom 30 dagar efter att ha mottagit information om expertavdelningens beslut. I andra avseenden kan expertavdelningens beslut inte överklagas. Ifall det är uppenbart att varubesiktningsnämndens expertavdelning inte är behörig att behandla ärendet, ska den låta bli att undersöka det. Information om att ärendet inte undersöks ska ges till alla direkta parter till klagomålet. Beslutet i klagomålet tillställs dess parter, dvs. den som lämnat in klagomålet och varubesiktningsmannen. På begäran kan Centralhandelskammaren även tillställa andra parter till den varubesiktning som klagomålet gäller sitt beslut. Till andra delar ges utomstående information om klagomål enbart i form av allmän statistik om antalet klagomål och de påförda påföljderna. Om de disciplinära påföljder som gäller enskilda varubesiktningsmän ges inte information till andra än parterna vid den varubesiktning som klagomålet gäller.

15 § Tidsfrist för klagomål

Klagomålet tas till behandling när det har anlänt till varubesiktningsnämnden. Klagomålet kan även sändas elektroniskt. Klagomålet över varubesiktningsmannens verksamhet ska lämnas in inom tre månader från det att besiktningsrapporten har undertecknats. Varubesiktningsnämndens expertavdelning kan efter egen bedömning i specialfall ta upp ärendet till behandling efter att tidsfristen för klagomålet har gått ut. När det gäller specialfall ska klaganden i sitt klagomål framföra exceptionellt vägande skäl till behovet av behandling. Att varubesiktningsmannen bedrivit verksamhet som strider mot stadgarna är i sig inte en tillräcklig orsak att åsidosätta den regelrätta tidsfristen på tre månader.

16 § Överklagandeavgift

Klaganden ska erlägga en överklagandeavgift för att få sitt klagomål behandlat av varubesiktningsnämnden. Avgiftens storlek fastställs av Centralhandelskammaren. Ifall klagomålet om varubesiktningsmannen har varit befogat, återbetalas överklagandeavgiften. Ifall klagomålet endast delvis varit befogat, överväger varubesiktningsnämnden till vilken del besväravgiften återbetalas. Om klagomålet som riktats mot en varubesiktningsman varit helt eller delvis befogat och avgiften har återbetalats till klaganden, ansvarar varubesiktningsmannen med överklagandeavgiftens belopp gentemot Centralhandelskammaren för de kostnader som har uppstått till följd av klagomålets behandling.